

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **svetih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za jeden mesec . . . 2.00, za tri mesece . . . 5.00, za pol leta . . . 10.00, za vse leto . . . 18.00.
 Na naročilo brez priložne naročilne se ne jemlje ozir.
 Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 20 av., v Gorici po 25 av. Sobotno večerno izdaje v Trstu 20 av., v Gorici 25 av.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašje se računa po tarifu v petitu; za naslove s debelimi črkami so plačane prostori, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglašji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Caserma 13. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Spinčić contra Rizzi.

V seji poslanske zbornice z dne 22. t. m. je poročal poslanec Spinčić v imenu peticijskega odseka o neki pritožbi dra. Leo Moskovica, bivšega zdravnika v Busetu, proti tržaškemu namestništvu, v kateri pritožbi prosil pritoževalca primernega zadoščanja. Poročilo Spinčićevo je bilo jako razsežno in je pojasnilo dotično zadevo na vse strani.

Spinčić kot poročevalec v imenu peticijskega odseka! Ne, to ni šlo v glavo naši italijanski gospodi. Saj jih poznate, kaki so! V svoji brezmejni domišljivosti ne smatrajo samo našega plemena isferijornim, ampak hoteli bi, da se tudi naši zastopniki smatrajo nekako kot poslanci vrata, ki naj bi mirno, pohlevno in molče sedeli v kakem kotičku dunajske zbornice. Potem seveda ni čudno pri takih nazorih, da jim ne gre v glavo, kakó more priti „jeden Spinčić“ do časti poročevalca peticijskega odseka. Spinčić kot poročevalec na tribuni avstrijskega parlamenta — italijansko eroc, kje si, da ne bi sakrvalovo v igodi bóli na tem groznem, nesaelišnem dogodku?!

In vendar se je zgodilo takó! In ker se je zgodilo tako, razumemo in umemo ceniti silno nevoljo vsemočne italijanske gospode. Ta nevolja je bila zares toli silna, da je gospoda niso mogla sakleniti v svoja kipeča eroc, ampak čutili so potrebo, dati joj duška na svedanem mestu, pred vso zbornico.

Gospoda zastopnika dr. Rizzija doletela je irinistna naloga, da protestuje, ne proti stvarnim izvajanjem posl. Spinčića — g. dr. Rizzi je že vedel, zakaj se je modro isognil stvari sami —, ampak proti Spinčiću kot poročevalcu.

Toda gosp. dr. Rizzi je dokazal se svojim protestom, da gospoda niso le domišljivi in oblastni, ampak tudi — najivni. Ker pa je od najivnosti do smešnosti le jeden sam korak, mislimo si lahko, kakov je bil efekt Rizzijevega protesta. Osmešili so se!

Ko je namreč poslanec Spinčić zavrnil utemeljevanje svojega predloga — da se namreč dotična pritožba odstopi ministertvu za notranje stvari v strogo proučevanje — oglašil se je posl. Rizzi s nastopno izjavo: „Visoka zbornica! Dovolite mi le jedno opasko! Obšalovati moram najgloblje, da je poslanec Spinčić, ki je očevidno političk neprijatelj prosilca dra. Moskovica, prevzel referat o prošnji poslednjega.“

Jas ne poznam podrobnosti te zadeve, in, se tudi nočem spuščati v isto. Protestovati pa moram svedano proti vsemu, kar je rekel poslanec Spinčić proti deželnemu odboru istrakemu.*

Ali ste čuli? Gosp. poslanec Rizzi ne pozna podrobnosti, in se tudi noče uglabljati v isto, in vendar — protestuje! Povejte nam, kako naj bi označili tako početje! Pač pa je gosp. poslanec Rizzi s to svojo izjavo povsem dobro označil vso svojo stranko, kateri velja načelo: „Razlogi nas ne brigajo: kar je nam prav, to odobrujemo, kar nam ni prav, proti temu protestujemo! To označenje italijanske stranke po dru. Rizziju služi naj v merilo vsem onim, kojim je soditi o tožbah in pritožbah naših Italijanov!

Gosp. Rizzi se čudi tudi, da je poslanec Spinčić mogel prevzeti referat o pritožbi dra. Moskovica, ko sta si vendar ta dva moša politička nasprotnika. No, mi se prav nič ne čudimo temu, da se čudi g. dr. Rizzi, saj vemo, da je italijanski gospodi povsem nepoznan pojem objektivnosti, saj vemo, da je njihova strast toli silna, da ne bi nikdar mogli biti pravični svojemu političkemu nasprotniku. In uprav radi tega je dal gospod Spinčić samemu sobi najisijajnejše spričevalo, ko je dokazal, da ume biti pravičen tudi svojemu političkemu nasprotniku. S tem se je g. Spinčić visoko vepel nad — g. Rizzija.

Najiven, jako najiven mora biti zares ta g. dr. Rizzi, sicer ne bi bil nastopil s takimi argumenti. Kdaj pa so gospoda Italijani spoštovali načelo, da politički nasprotnik ne sme poročati o zadevah političkega nasprotnika? Kako delajo oni sami v deželnem zboru istrakem? Ali ne poročajo italijanski poslanci o prošnjah slovenskih občin in zasebnikov, torej svojih političkih nasprotnikov? Zakaj ne prepuščajo takih referatov slovenskim poslancem? Ali menite, g. dr. Rizzi, da le slovenskim poslancem pristojna tolika tenkovestnost? — Hvala lepa, gospod doktor, preved časti!

Toda čujmo, kako je posvetil g. Spinčić g. Rizziju v omenjeni seji poslanske zbornice. „Visoka zbornica! Dovolite mi še par besedij le v ta namen, da odgovorim na izvajanja g. poslanca dra. Rizzija.“

Jas nisem dru. Leo Moskovicu ni političk prijatelj, ni sovražnik. Jas ne poznam tega moša, ga nisem nikdar videl, in sploh nisem imel nikakega vzroka — ko mi je predstati predsednik peticijskega odseka izročil ta referat —, da bi odklonil istega in poročal sem o stvari kakor se je dogodila.

Gospoda moja! Protestovanje, kakorino je bilo današnje poslanca dra. Rizzija, je se strani gospodov na italijanski strani v Istri, v deželnem zboru istrakem in sicer v javnem življenju tako navadna stvar, da smo se jej že davna privadili mi Hrvatje in o čemer so se sedaj lahko prepričali tudi drugi. Oni protestujejo kar jednostavno, ne

da bi niti gledali na to, ali se je povedalo ali storilo kaj pravega, postavnega ali nepravega, nepostavnega.

Gosp. tovariš Rizzi naj bi bil poprej proučil stvar, in videl bi bil, da se vse to, kar sem rekel o deželnem odboru, opira na dejstva in da to pravo za pravo ni naperjeno proti deželnemu odboru samemu, ampak le proti njega odlokom.

O tem pa ni spragovoril niti jedno same besede, ampak je le protestoval jednostavno. (Tako je!)

Kakor rečeno, jaz vsaj in Hrvatje in Slovenci istraki smo že navajeni na take proteste, ki ne veljajo nič.

Prosim torej visoko zbornico —, ko se gospod tovariš dr. Rizzi ni potrudil, da bi govoril proti dejstvu —, da se ne bi osirala na njegove opazke, ampak da vsprejme predlog peticijskega odseka. (Dobro).“

In sedaj si zakrij, slavna avita coltura, svoj nejni obraz in zaplakaj, da te bude čul sam mogočni Barilai v večnem Rimu, kajti zbornica je res prezrla Rizzijev protest ter vsprejela Spinčićev predlog!

Poučna, zelo poučna je vendar le ta epizoda med Spinčićem in Rizzijem, zlasti pa za vse tiste, ki še ne poznajo naše italijanske gospode!

Za tabor v okolici.

(Pismo na občni zbor polit. društva „Edinost“).

Slavni občni zbor!

Naše povsem tužne razmere silijo me, da se izrečem o ideji, katera sicer ni nova, ki pa najde gotovo svoj odmev vsaj med jednim delom navođih sborovalcev. — Prepogosto se čujejo pritožbe v „Edinosti“ in drugih naših listih o krivicah, koje se nam gode tu v Trstu in okolici. Pritožbe so pa tako jasne, tako opravičene, da narodno čutečega človeka zgrabi včasih nezonsna jezca, videčega krivice, ki se nam dogajajo. — Mi pa moremo pisati po naših listih, kar nam ljubo in neljubo — na naše pritožbe ni odgovora z nobeno strani. Za naš obstoj se ne brigajo oni, kateri bi se morali brigati zanj — isti je toraj odvisen le od lastnega našega rodoljubnega delovanja. Pri mestni oblasti so naše prošnje glas upijočega v puščavi, z našim jezikom postopa se tam kar razšaljivo — dá: presirljivo! — Pomislimo n. pr. le o slučaju, dogodivšemu se pred več časa dvema kmetoma is gorenje okolice, hotevšima menda plačati davek na slavnem našem magistratu. Ista, stara moša, sta prišla iz gorenje okolice (gotovo par ur daleč) s nekima pozivnicama v rokah, katerih nista razumela, ker nista poznala italijan-

skega jezika, v kojem ste bili pisani. Prišedša v dotično sobo, vprašala sta uljudno (v slovenščini) uradnika, o čem je pisano na pozivnicah. — Uradnik sadri se je najpred divje na njiju, da tukaj se ne govori „ščavo“. Pokazal jima je vrata sobe drugesa uradnika ter ju odpodil neusmiljeno k poslednjemu. Tu je bilo revežema pa še slabše. Reklo se jima je, ali bolje divje upilo nad njima, naj gresta v Ljubljano itd. — Reveža sta odšla na to skoraj jokajoč, ne da bi bila kaj opravila, in ne da bi vedela, po kaj sta bila pozvana!

Ako prosijo okoličani za najpotrebnejše reči, tedaj sti obe stranki mestnega zbora edini, da se brezpogojno odbijejo vse take prošnje, s pretvezo, da ni denarja! Pred malo časa pa so dovolili mestni očetje obeh strank enoglasno, ogromno avoto do 30.000 glđ. za napravo italijanskega otroškega vrta na Greti — ko vendar ni prošil za to niti jeden okoličan. — To pa zato, ker jim pri naša imenovani otroški vrt res lopega nam odzvetega sadu. — Kako je z nedolžnimi otroci krog tega vrta, t. j., kako temeljito so isti še poitalijančeni, in kako nesrečni, poleg tega tudi bedasti so, vedel bude menda že vsakdo, kateri čita naše liste. Kakor imajo pa mestni očetje dovolj denarja za ta vrt, tako ga imajo tudi za ustanovljanje in vzdrževanje italijanskih vasprednic na okoličanskih ljudskih šolah — vse to, da bi nas poitalijančili! — Jednemu izmed naših najuplivenjših rodoljubov rekli so prvi progresovci ob priliki sadnjih volitev v mestni svet, da bude okolica v 15 letih poitalijančena, da bude v kratkem tu vladala — Italija.

Da se od dotične strani res dela na to, jasno je nam vsem — samo onim ni jasno, katerim bi moralo biti jasno v prvi vrsti! — Res ugonobiti se nas hoče ne le v narodnem, temveč tudi v gmotnem obsiru. Saj nam je znano, kak vseh imajo prošnje naših poslancev v mestnem zboru. Nas pošiljajo v Ljubljano, naše poslance pa pode is mestne zbornice! Naj bi le gospoda res v kratkem napravili tako, da bi ne bilo (treba nobenomu domačemu Slovincu stopiti v palačo, čuvano po „Mihu in Jakcu“ — naj bi res ti gospodje sami delali na to (ako smo jim že tako na poti), da dobimo za okolico lastno upravo — administracijo! — Širjemu našemu občinstvu je tudi znano, kaki možje so takozvani „capidistretto“ v okolici in dotični capoville!

Ti ljudje delujejo v poitalijančevanje naše okolice na vse kriplje, najdelavnejši so pa ob priliki volitev. A ne le ti — vsaki magistratni birič ali poljski čuvaj se že obnaša kot „posebna oblast“ ter agitira v na-

PODLISTEK.

10

Jurij Grabrijan.

Spisal Julij pl. Kleinmayr.

Pozdrav Gorici*)

Veselo zaukaj Gorica!
 Zasvetil tud' tibi je dan;
 Le venčaj slovenska si lica,
 Obupnost vso deni na stran;
 Saj hčerka slovenska si zala,
 Kar tvoje spričuje ime,
 Na zomlji slovenski si stala
 Od nekđaj — kdo tega ne ve?

Pa ravno, ker lepa in zala,
 Ker vsacega mika tvoj kraj,
 Osoda t' snubačev nagnala;
 Iskali v tibi so raj!
 Po sebi obračat' te jeli,
 Rod ti postavljati v strah;
 Zatirat' vse tvoje hiteli;
 Troj jezik pahali so v prah.

Pa vendar v tibi zatrl
 Slovenskega niso duha,

Sinovom in unukom zaprli
 Slovenskega niso blaga.
 Košati se v tibi s'cer zarod
 Romansko talijanske krvi,
 Pa jedro le tvoje je narod,
 Ki „Slavo“ za mater časti.

Ko hitro odjenjala sila,
 Ki vse je tiščala gerdó,
 Ko svoboda vsem posvetila,
 Da gibat' se smemo prosto.
 Glej glave vse kvišku vzdiguje,
 Kar v tibi slovenske strani,
 Zavetja se razveseljuje,
 Da v naroda časti slovi.

Slovensost denašnja naznanja,
 Da „nova“ ti doba prišla;
 Spričuje, da prazna ni sanja,
 Kar svobodo našo velja.
 Spet v svojem jeziku kramljati,
 Prepevati mično-lepó,
 Možate med narodi stati,
 Slovenci! kdo grajal nas bo?

Zatorej zaukaj Gorica!
 Pravice se svoje raduj;
 Slovenska nam bodi sestrica,
 V stari zvestobi še slaj!

Da hčerka slovenska si zala,
 To tvoje spričuje ime;
 Da vselej si zvesta ostala,
 Glej, „Slava ti, slava ti gre“!

V a p r o j e m .*)

„Zdravi, mili oče, zdravi!“
 Vam pri nas povsed doni,
 Ko vas prvokrat v Vipavi
 Naše gledajo oči.

Čedi svoji zveseljeni,
 Dušni dobri naš pastir,
 Z blagoslovom obdarjeni
 Ste prinesli sveti mir.

Oj delite, razdelite
 Značaj svetega duha;
 Sam' ga njega nam sprosile,
 Da v dobrem nas krepča!

Vedno vaše smo očice,
 Redko, oče, vid' mo vas,
 Radi vendar vaše klice,
 Radi čujemo vaš glas.

Zdaj, ko tu ste vi med nami,
 Srca naša bolj goré.

Dovolite, da pred vami
 Glasno ponovit' se sme!

„Zdravi, da ste vedno zdravi!“
 Od vseh krajev vam doni,
 Da vas večkrat še v Vipavi
 Naše vidijo oči!

P o v o j s k i .*)

Strahno časo doživeli	Avstrijska stara sreča!
Avstrijanci letos smo,	Al' nemarno spala si?
Carevine dom začeli	Al' v zavetji tvojem gneča
Tresti vsi viharji,	Da za nas prostora ni?
Hude vojske strašna sila	O, ne krči se, nemila,
Delala je križem, joj!	Blagodarno skaži se!
Davila je smrt nemila,	Primi geslo, blaga Vila.
Kjer rassajal bojni roj,	Bolje kmalu pride vse!

Glej za vojsko še se druga	V miru srečnem nam živeti
Vseh nesreč pošast drvi;	Mili Bog v Avstriji daj,
Z lakoto okrog sebe žuga	Svoboda naj nam priveseti,
S kuge tudi nam preti.	Narode ojači naj!
Večni Bog če se ne vamili,	Oj, kako se okrepčala
Če viharjev ne vkroti,	Avstrija na novo bo,
Vse poginilo bo v sili!	Na zidovih zvestih stala
Stara sreča, kje si ti?	Srečnih let bo sto in sto!

*) Leta 1866.

(Dalje prih.)

*) Ko se je slovensko prišla Goriska čitalnica 12. malega serpana 1863.

*) Ko je prvokrat došel leta 1862. v Vipavo ljubljanski knezoškof Jernej dr. Widmer.

men poitalijancem. Znano mi je, da opravlja nekje v okolici nek poljski čuvaj službo biriča — mesto da bi stražil vinograde in polja ubogih kmetov, za kar je plačan. Ubogi kmetje naj si pa sami plačujejo druge čuvaja, ako ga hočejo imeti! — Mnogoštevilne druge krivice, ki se nam gode, znane so vsakemu, in ko bi jih hotel opisovati, ne končal bi z lehka!

Primernejše je toraj, da mislimo na to, kako naj bi poskušali v okoliščini priti tem krivicam!

Povedal sem že, da pritožbe v naših listih ne izdajo nič; malo pomagajo tudi vsi izvrtni govori in opisovanje naših krivic po naših državnih poslancih.

V tem obziru stopiti bi moral na noge po mojem mnenju ves narod (mislim v Trstu in okolici) ter odločno tirjati, kar mu gre! —

Slavni naš pesnik Gregorčič pravi v svoji pesmi:

„Kedar se v gori vtrga plaz
Kedo li mu zastavi gaz?
Kot tenke bilke trdni hrasti
Se morajo kloniti, pasti!“
(Dalje prih.)

Shod zaupnih mož in slavnostna beseda

v spomin Andreja Einspielerja in škofa Slomska.

(Izvirno poročilo.)

„Katoško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ je sklicalo shod zaupnih mož v Celovcu na dan 24. t. m., na katerega je prišlo okoli sedemsto rodoljubov iz vse Koroške in nekoliko gostov iz Štajarskega, Kranjskega in Primorskega. Zborovanje, ki se je vršilo v dvorani tukajšnje pivovarne „Maselgarten“, začelo se je ob 3. uri popoldne ter je trajalo do šestih zvečer.

Po nagovoru društvenega predsednika št. g. Gregorja Einspielerja, ki je ob enem predstavil vladnega komisarja, gosp. barona Lazzarinija, govoril je g. Filip Kandut, obč. tajnik v Šmihelju pri Pliberku, o sedanjem političnem položaju in naših narodnih terjatvah ter je v jedrnatem, s pikrimi ter drastičnimi opombami zasoljenem govoru „jaano“ in poljudno opisal vse nedostatke v šoli in v uradih državnih, političnih, sodnih, davčnih, železniških in poštinih; bičal je i preziranje slovenščine pri pobiranju „krvnega davka“ pri vojaških naborih in kontrolnih shodih vojakov; konečno je dokazal nekoristnost kmetijske družbe na Koroškem ter utemeljil naslednje tri resolucije:

„Shod zaupnih mož koroške slovensko-narodne stranke na Koroškem, zbranih dne 24. vinotoka t. l. v Celovcu, obžaluje, da se šolske razmere na Koroškem glede pouka v slovenščini za slovenske otroke dolejš niso zboljšale in to tem bolj, ker je koalicijska vlada bliščeči svrzi „resnica in odkritost“ zapisa na prapor svojega postopanja. Posebno obžalovanja vredna je brezbriznost vlade, s katero se rešujejo, ali boljše rečeno ne rešujejo pritožbe slovenskih občin glede ustanovitve ljudskih šol s slovenskim poučnim jezikom na Koroškem. — Isti shod zahteva, da naj vlada čim prej vatreže pritožbam slovenskih občin, ki se potegujejo postaviti potom za ustanovitev šol s slovenskim poučnim jezikom. — Državnemu poslancu gosp. dr. Gregorcu izreka se najtoplejše zahvala za njegov govor dne 27. malega travna t. l., ki ga je govoril v državnem zboru, v katerem je naše šolske rane tako prepričevalno vnoč osvetlil, in soglašala z njegovo resolucijo. Isto tako zahvalujemo slovenske državne poslance sploh, da so se potegovali za zboljšanje slovensko-narodnih razmer na Koroškem, proseč jih, da nam tudi sanaprej svoje pomoči ne odtegnejo, marveč da vedno in pri vsaki danj jim priliki odločno zahtevajo pravic tudi za nas koroške slovenske trpine.“

„Imenovani shod s priznanjem odobrava odlok vis. ministerstva notranjih zadev od 26. sučca 1894. l., št. 2433., s katerim se je načelno rešilo slovensko uradovanje občin-skih zastopov s političnimi oblastmi, ob enem pa pričakuje za gotovo, da se bode z isto jasnostjo in odločnostjo tudi zaukazalo in izvrševalo slovensko uradovanje

po drugih oddelkih državnega upravnništva, to je pri davkarstvu, sodništvu, železnicah in poštah.“

Isti shod obžaluje postopanje koroške kmetijske družbe, katera ne skrbi v dovoljni meri za pouk slovenskih kmetov v gospodarstvenih zadevah, da si ima na razpolaganje izvrstnega strokovnjaka, slovenskega jezika zmožnega, kateri je od vlade subvencioniran v ta namen, da ga rabi kmetijska družba posebno za pouk po slovenskih pokrajinah. Ob enem izraža imenovani shod misel, ali bi ne kazalo ustanoviti za koroške Slovence posebno kmetijsko družbo s slovenskim značajem.“

Te resolucije so bile vsprejete jednoglasno z burnim pritrjevanjem.

Na to je g. Gregor Einspieler, od-davši predsedništvo podpredsedniku gosp. V. Legatu, pojasnjeval organizacijo stranke v obče in s posebnim osirom na bodoče občinske ter prihodnje deželno-in državnozborne volitve, pozivljajoč navzoče zaupne može na delo, po vzgladu naših nasprotnikov, kateri so zato toli močni, ker so složni in njih podpira vse uradništvo in učiteljstvo. V ta namen je klical v vrsto katol. političnega društva slasti čestito duhovščino, kot jedino nositeljico inteligencije na Koroškem, katera naj se postavi na čelo vsem občinam, kajti s tem postane gospodar situacije ter si pridobi veljavo in ugled pri vladi, katera bode morala upoštevati in upoštevati potem i naše narodne terjatve. Završujoč svoj krepki govor, konstatuje — na temelju ogromne udeležbe današnjega shoda — velikanski napredek narodne zavesti na Koroškem, vzklitno z našim Gorazdom: „Mi vstajamo, a njih je strah!“

Opirajo se na govore prejšnjih dveh gospodov, priporoča i društveni podpredsednik g. V. Legat zbranim zaupnim možem, posebno pa „rodoljubni duhovščini. neumorno delavnost in vztrajnost v borbi za narodni obstanek brižnih Korošcev. Za probujanje narodne zavesti predlaga osnovanje raznih društev: posejilnic, čitalnic, bralnih in pevskih društev, katerih sleharno v svojem področju vzbuja in bodri narodni duh ter širi zajedno i omiko in prosveto. Katol. politično in gospodarsko društvo ne more zmagovati samo vsega narodnega dela: pomagati morajo i druga, manj politična društva. Nadalje pozivlje iznova ude in navzočne Slovence na strogo in dosledno izvajanje našega gesla: „Svoji k svojim“, ker s tem najpreje in najizdatneje užugamo krutega tlačitelja in sovražnika svojega!

Kat četrti govornik je nastopil št. gosp. Valentin Podgorac, prefekt v celovškem Marijanišču, ter je v obširnem, strokovnjaški sestavljenem govoru opisoval vzroke naše narodno-gospodarske bede, naraščanje državnih dolgov in davkov, krivo tolmačenje namena in sredstev za uravnavo valute in zboljšanje kmetakega stanja itd. ter konečno podal nekoliko navodil za premaganje opisane občne narodno-gospodarske propasti.

Za tem govornikom oglašali so se nekateri predlagatelji posamičnih nasvetov bolj lokalnega koroškega značaja in po trournem živahnem razgovorjanju o narodnih potrebščinah zatiranih Slovencev na Koroškem, sklenil je gosp. predsednik shod zaupnih mož z vsklikom: „Slava presvetlemu našemu cesarju Franju Josipu I.“, čemur so zbrani možje odgovorili s trikratnim klicem: „Slava!“

Ob 7. uri zvečer je bila v isto gostilno glavni dvorani in prej omenjenih predsobah slavnostna beseda na proslavo osemdesete rojstvene obletnice pok. Andreja Einspielerja in ob jednera slovenskega škofa Antona Slomskega. Te svečane besede se je udeležilo okolo 2000 oseb iz vseh stanov in slojev slovensko-koroškega prebivalstva iz vse dežele. Med njimi je bilo mnogo od inod došlih gostov med katerimi smo našli štverno svečnikov iz štajarske pokrajine, troje duhovnikov iz ljubljanske škofije in dva duhovnika iz goriške nadvladikovine, dočim je od posvetne inteligencije in sicer iz Celja, Gorice in Ljubljane bil navzoč eno jeden gospod.... Glasbeni del slavnostnega vsporeda izvrševal je (ker je bilo vojaški godbi zabranjeno sodelovati) orkester „Koroške nacionalne kapele“, kateri je igral večinoma slovenske skladbe, ktere mu je naložil slavnostni odbor. Petje pa je prevzelo zopet pevsko društvo „Lira“ v Kamniku, katero je v ta namen poslalo v Celovec 18 najboljših pevcev. Ti so pod moj-

sterakim vodstvom svojega pevovalje gosp. Franja Stele-ta prepevali ves večer zares izborno tako, da so morali malodane vsako točko ponavljati. Ob jednom so privedli seboj naši „Lirasi“ svoj tamburaški sbor, kateri si je z izrednim svojim igranjem na ličnih tamburicah takorekoč skokoma pridobil srca vseh poslušalcev. Vrh tega so privedli i mešane sbore, v katerih jim je pomagala peti jako zvonko in miloglasno gospa Ljudmila Landovškova iz Beljaka, a na glasovirju je spremljevala brhka gospica Rožica Legatova. Konečno so neutrudljivi „Lirasi“ predstavili dvoje komičnih prizorov in sicer: „Troje navode“ in znano „Žabjo kantato“, katera prizora so morali ponoviti dva, trikrat! V znak zahvale podarili so tukajšnji Slovenci pevcem srebrno čašo, gospoj Landovškovej pa lep šopek pestrih cvetlic.

Pozabil sem povedati (kar bi bil moral storiti takoj ob začetku svojega poročila!) da je prišla na to slavnost dvajsetorica dražestnih Zeljank v slikoviti narodni obleki, ki so vzbujale po mestu občno pozornost; zvečer pa v dvorani sedele so na odličnem mestu.

Govorilo se, hvala Bogu, pri tej besedi ni mnogo. Predsednik, gospod Gregor Einspieler, pozdravil je goste z jedrnatimi besedami, g. stud. iur. Dav. Zwitter je krasnoslovl slavnostno „Prolog“, ki je bil natienen zadnji terek pod črto „Slov. Naroda“ in slavnostni govornik veleč. g. Anton Žlogar, vrli tajnik družbe sv. Cirila in Metoda, proslavljal je najpreje ta prva dva slovenska blagovostnika, potem sv. Mohorja in Fortunata in konečno našel zasluge slavljencev istega večera: Andreja Einspielerja in Antona Martina Slomskega, katera sta nam ustvarila prezasluzno družbo sv. Mohorja.

Obširni vspored slavnostne besede se je izvršil okolo polnoči, a gostje, zlasti posvetni so ostali na lici mesta do ranega jutra ter so se razšli poslednji še le večerj popoludne na svoje domove, kjer se bodejo še dolgo spominjali blaženih ur, ktere jim je pripravilo naše katol. politično in gospodarsko društvo, čegar oživljajoča duša je neustrašni nje podpredsednik g. Vekoslav Legat!

Drugo leto se priredi stoletnica Urbana Jarnika, o kateri priliki se usida na njegovi rojstveni hiši spominska plošča. Takrat bode treba romati s slikovito Ziljako dolino!

V. H—z.

Politiške vesti.

Pravica je zmagala! Tako smemo vsklicati, ako je res, kar poročajo s Dunaja našemu „Il Piccolo“. Ministerski svet je odklonil pritožbo italijanskih poslancev proti naredbi o dvojezičnih napisih. Ministerski svet da je utemeljil ta svoj sklep s tem, ker hoče dokazati, da umeje čuvati avtoriteto oblasti ter da ne pripusti, da bi poulične demonstracije hotelo vplivati na vladine odloke. V tem smislu da tudi odgovori vlada na interpelaciji Kluna in Spinčića.

Sedaj pa smo radovedni, ali italijanski poslanci res izvrše svoje grožnje. Žugajo namreč se svojimi izstopom iz Coroninijevnega kluba in po takem tudi iz koalicije. Italijani v opoziciji! — Kdo se ne smeje?! Veste, kaj ste mogočna gospóda brez vladine dobrotivosti? O brez i spredaj, torej — *nirle*. Naj le poskusijo kruh opozicije! Sicer pa vedo vse to gospóda sami in smo verjeni, da je vse to ropotanje golo komedijastvo. Mislijo si namreč: če se nas kdo sboji, dobro, če ne — pa ne!

V upravnem odseku poslanske zbornice imajo tudi krizo. Odpovedal se je namreč svojemu mestu klubov načelnik princ Karl Schwarzenberg. Vzrok odpovedi je nastopni: Princ Schwarzenberg je rekel namreč, da provzame referat o vladnem načrtu o domovinskem pravu mladočeski poslanec Schwarz. Ker so se pa tej želji uprli drugi poslanci (češ, tako važnega referata vendar ni smeti izročiti poslancu, ki je v opoziciji), odložil je princ Schwarzenberg predsedništvo. Prigovarjali so princu Schwarzenbergu, da odstopi od tega sklepa, a dosedaj zastoj.

Bolezen ruskega carja. Današnja poročila so zopet ugodnejša. Rusko poslanstvo v Londonu je bilo namreč pooblaščno naznaniti, glasom poročila, došlega iz Livadije, da je bilo carju večerj v veliko boljje. Zajuterk mu je prav teknil. Jahta „Polarnaja zvezda“ je dobila ukaz, takoj odpluti v Li-

vadijo, da prevede carja z vso obitelji na otok Krf. Zdravniško poročilo od večerj pravi: Car je spal precej dobro. Tek je precejšen. Zaspanosti in krču podobnih prikaznij ni bilo. sopenje je malo težavneje. — Poroka cesarjevičevase bode vršila dne 29. oktobra, mogoče pa je, da ukrenejo drugače.

Seveda ta ugodnejša poročila ne smejo varati o pravi nravi carjeve bolezni. Prikazni so pač povoljnejše ali bolezen sama nadaljuje svoje grozno delo. Isto tako trdi poročevalec iz Livadije nekoga angleškega strokovnega lista, da zdravniški pač morejo lajšati bolečino, a o tem ni niti govora, da bi mogli premagati bolezen.

Kriza v Srbiji. Ministerski predsednik Nikola Jević je podal svojo ostavko, ktere pa kralj še ni vaprojel.

Različne vesti.

Cesarjev dar. Njeg. Vel. cesar podaril je iz zasebnega svojega imetka 100 glđ. za popravo cerkve v Pliskovici.

Zakaj ne bi ustregli ljubim Italijanom?! Italijanska gospóda po Istri protestujejo proti dvojezičnim napisom pri sodiščih, a dogodki v Kopru nam pričajo, da ne mraz samo slovenskih napisov, ampak tudi slovenske dijake, profesorje, uradnike, trgovce in kmete. Očividno ne sopejo radi jeden in isti vduh vkupno se Slovani in izvestno gojé željo, da se ti drug drugemu toli nasprotni elementi ločijo tu di krajno. Gospóda bi hoteli biti lepo med seboj in mi jim ne štejeemo v slo te želje. Nasprotno, mi bi želeli, da se jim izpolni prej ko prej! Pri tem nam je v posebno sadoščenje, da so tudi drugi zaresni krogi sa to, da ustrezemo našim ljubim Italijanom. V ta namen hočejo dotični krogi zastaviti svoje sile po nastopnem načrtu:

- Učiteljišče je preseliti iz Kopra v Trst ali v Gorico.
- Ker je sodni okraj koperski itak prevelik, zasnovati je **novo sodišče** v Dolini za občino Dolinsko in sosednje vasi.
- Katastralne občine Piran, Izola, Milje in Koper bi sestavljale laško okrajno sodišče v Kopru.
- Za ostatek slovenskega prebivalstva na Koperščini in Piranščini ustvariti **novo okrajno sodišče** na Pomjanščini.
- Okrožno sodišče v Rovinju je premestiti v Pulj, okrajni sodišči v Rovinju in Vodnjanu pa je odpraviti ter zasnovati potem **novo italijansko sodišče** v Balah za katastralne občine Rovinj, Vodnjan in Bale, v Kanfanaru ali Sanvicutu pa **novo sodišče** za hrvatsko prebivalstvo na Rovinjščini in Vodnjanščini.

Po tem načrtu bi bilo vstreženo vsem Slovanom in Italijanom: mi bi imeli svoja sodišča, njim pa ne bi trebalo gledati dvojezičnih napisov ter prihajati v dotiko z barbarskimi Hrvati. Konec bi bilo protestom in izgredom za vedno. Torej zakaj ne bi ustregli našim ljubim Italijanom?! Torej, gospóda italijanska, na delo! Računati smete na vso našo pomoč!

Položaj v Piranu. Kakor smo bili že omenili že v današnjem jutranjem izdanju med „najnovejšimi vestmi“, odposlalo je večerj c. kr. namestništvu še drugo četo vojakov (120 mož) v Piran. Poveljnik temu vojaštvu je podpolkovnik baron Schmidburg. Ljudstvo v Piranu se je sedaj spamotevalo vsaj navidezno, kajti spoznalo je, da „ogenj“ ni igraca“. Dovelji so v Trst tudi 4 izgrednike, ki so bili zaprti vled poslednjega upora (nekateri govorijo o mnogo večjem številu) in tudi se alihi, da je c. kr. vlada še izdala stroge naredbe, toda potrdila dolejš še nimamo. Vse pa kaže na to, da hoče c. kr. vlada enegično varovati svojo avtoriteto. — Preiskovalnemu sodniku g. Kramerju določen je čas mesec dnij, da konča preiskavo proti izgrednikom.

Dvojezični napisl in italijanski odvetniki. Brozmerina agitacija, katera se je vprizorila v Istri proti dvojezičnim napisom pri sodiščih in ki je našla odmev tudi v tržaški mestni zbornici, širi se. Tržaška odvetniška zbornica, ki obseza odvetnike vseh sodišč podrejenih tržaškemu deželnemu sodišču, hoče se, kakor javljajo italijanski časopisi, in kar smo že sporočili tudi mi, tudi pridružiti se svojim pro-

testom istrakim italijanskim občinam, ter v ta namen že kroži pola mej tržaškimi odvetniki v podpis za sklicanje izrednega občnega zbora. Ta občni zbor vršiti se ima okoli 17. pr. m. novembra t. l. Prepričani smo, da dobé do takrat vročekrvni Italijani od dunajske vlade dosti mrzel curek, ki ohladi domisljivosti italijanskih odvetnikov. Ti si namreč domisljajo, ker imajo večino v odvetniški zbornici, da zastopajo tudi večino prebivalstva, kar pa ni res. Večina ljudstva v obsegu tržaške odvetniške zbornice je naša. Upamo, da bode ta večina znala dati italijanskim odvetnikom primeren odgovor s tem, da podpira v bodoče le slovenske in smerne in pravično drugonarodne odvetnike. Pri tej priliki pa ne moremo zamolčati žalostne istine, da se zavedni in premožni naši narodnjaki še vedno preveč oklepajo italijanskih odvetnikov, kakor da bi slovensko-hrvatski odvetniki ne znali ravno toliko, kolikor italijanski. Zato so jim pa poslednji jako hvaležni ter ne samodej prilike, da demonstrirajo proti slovenskemu narodu. Izvajamo vsi in povsod od konsekvencije iz postopanja nasprotnikov proti nam in videli bodemo, da preide italijanskim odvetnikom v kratkem [veselje demonstrirati na naše stroške proti našemu narodu. Svoji k svojim — pa mirna Bosna!

Agitacija v Istri. „Svetovno“ mesto Milje se je vendar premislilo, menda s osirom na evropski mir, kajti občinski zastop se ne sestane v ono naznanjeno sejo, pred kojo naj bi strepetala Evropa, ampak namesto tega sklenili so, da odpošljejo svojega župana na današnji „labor“ v Koper, — ako namreč c. kr. vlada ne prekriža nakane taborašev. Namesto Milj pa se je oglasilo drugo „velikansko“ gnezdo: Labinj. Labinjoi trkajo na vrata vesoljnega sveta, da jim pomaga odstraniti „kričeče“ — table, in v ta namen so odposlali svečane brozjavne proteste doželnemu odb. istrakemu, ministerskemu predsedništvu na Dunaj in c. kr. namestništvu v Trst. Vodnjani pa so brozjavni potom čestitali „hrabremu“ Piranu, Bog sam si ga vedi na čem? Ne moremo si misliti, da si želijo vrli Vodnjanski „patrijotje“ in njih somišljeniki v Istri, da bi bili danes v koči Pirančanov in Koperčanov. Kajti: „Dovelj je šale, — bodimo enkrat resni!“ priča je menda misliti c. kr. vlada, da pokaže, daje na d lahonskimi kričači — še kdo drugi!

In kdo bi verojel, da je celó občinski sastop v Tržiču na Goriškem v večerajnji svoji seji sklenil „svečan“ ugovor proti „slovenizaciji“ sodišč? In vendar je takó! Odposlali so ministerstvu pravosodja spomenico, v kateri protestujejo proti dvojezičnim napisom! Kaj nek porečejo k temu prebivalci Opatjega sela, Devina itd.

To ni tako! Dunajski listi govore o „laških okrajnih sodiščih“. To je zopet laž, kateri je namen slepiti vse one, ki ne poznajo naših razmer. Po Istri imamo sodne okraje z ogromnimi slovenskimi večinami, z velikimi slovenskimi manjšinami, čisto italijanskega pa nimamo nobenega. Sploh imamo na vsem Primorskem jeden sam čisto italijanski okraj — Červinjanški. To je gola resnica, vse drugo je laž!

Kako pak! Dunajski listi poročajo, da je bila množica v Piranu „strašno razburjena“ valed „krivične naredbe“ o dvojezičnih napisih. Kako pak! Množica je bila sveda razburjena, a ne radi naredbe, ampak valed obilice povžite pijače, ki so jo delili intelektualni provzročitelji izgredov. Vino je bilo gonilna moč, ki je dovela pouličnjake do izgredov in rušenja tuje lasti. Nadejamo se, da ukrenejo potrebno kompetentne oblasti v ta namen, da bodo mogli razgrajalci v varnem zavetju prebaviti vso obilico božjega daru.

Lužni značaj. Poleg grofa Frana Coronija je beračil te dni tudi poslanec Burgstaller pri posamičnih ministrih, da bi vlada preklcala naredbo o dvojezičnih napisih. Gospodu ministerskemu predsedniku je priporočal namreč, naj bi iati (minister) blagovolil upoštevati „južni značaj Italijanov“. Uprav zato, dragi g. Burgstaller, bi bilo dobro, da bi na ta ali oni način malo ohladili ta „značaj“. Sicer pa menda tudi na Dunaju poznajo ta „značaj“, kajti njegova ekselencia je vskliknil: Vem, vem, imajo nekaj v krvi! O ta kri — mi Slovani jo poznamo do sitega in želimo, da jo malo sčistijo in prerode naši politički zdravniki.

Bolezen ni tako huda, naj nam verjamejo to, kakor je videti: treba le primernih zdravil.

Rastejo jim krila. Ravno smo bili dovršili notico o izrednem občnem zboru tržaške odvetniške zbornice, ko smo doznali, da bode najbrže odvetniška zbornica tržaška disciplinarno postopala proti odvetniku dr. Gustavu Gregorinu, znanemu po njegovih ultra slovenskih čustvih (kakor ga navadno označujejo gospoda), ker se je osmelil uložiti proti italijanski tožbi slovenski odgovor, (grozno! opom. stavčeva) ter kontumaciral nasprotnika, zastopane po odvetniku dr. Martinolich-u, ki ni hotel replicirati na slovenski odgovor zahtevajoč od sodnika, da ga odbije, češar pa ni storil. Za to veliko pregreho moral se bode toraj odgovarjati omenjeni slovenski odvetnik pred disciplinarnim senatom odvetniške zbornice, ker je baje zakrivil nekolegijalnost. No, mi poznamo g. odvetnika Dr. Gregorina ter smo prepričani, da se bode znal sam zagovarjati. Ali vendar ne moremo zamolčati vprašanja: Kdo je bolj nekolegijalen: Dr. Martinolich (oziroma njegov koncipijent), ki ni hotel sprejeti zapisnika uloženega od Dr. Gregorina, ali pa poslednji, ki se je le po stavno branil? Odgovor je za razodnega človeka lahek. Odvetniški zbornici pa privoščimo iz vsa gra blamažo, ako misli postopati proti gosp. Dr. Gregorinu. Le korajžni!

No, to sta gledala kanonika Fonda in Maraspia iz Pirana, ako sta čitala uvodni članek v „Neue Freie Presse“ z dne 25 oktobra, kjer stoji črno na belem, da sta — Hrvata. Sama satrjujeta reveša na vse pretege, da sta — in sta res — Italijana najčistejšega plemena (jeden izmed njih je baje daroval uprav te dni svoto 10 gl. za „Legu“), a dunajski list ju je se silo prekratil v Hrvata. Namen te laži židovskega lista dunajskega je jasen. Kakor znano, sta imenovana dva duhovnika obsodila postopanje kanonika Vidalijs (kateri poslednji je nekako uvel demonstracije proti naredbi višjega doželnega sodišča o dvojezičnih napisih) ter sta izvala tako na-se vso piransko sodro. Da opere kolikor more svoje istrake ljubljence, mislila si je navihana „N. Fr. Pr.“: preosnovimo ta dva kanonika v Hrvata in hipoma imamo dokaz, da so Hrvati je provzročili izgred v Piranu. In res piše omenjeni list: „— dass in der Nacht von Sonntag auf Montag Dank der Einmischung zweier o r a t i s c h e r Priester die Demonstration zu einem Excesse ausartete . . .“ Kako grda in slobna laž je to, je razvidno tudi iz tega, da sta kanonika Maraspin in njega brat takoj po izgredih v italijanskih listih tržaških izjavila na slovesen način, da sta in da se tudi čutita Italijana! Da je še živ pokojni Greuter, zagrmel bi bil gotovo: „Pfui!“ takemu postopanju.

Za družbo sv. Cirila in Metoda, in sicer v namen, da postane pevsko društvo „Velešila“ pokrovitelj, darovali so v osmici g. Pižana: Andrej Godina 1 krono, Anton Pižon 1 krono ter Lovro Flego in Valentin Pižon skupno 1 krono. — Po gosp. Kravosu sta darovala g. Andolšek Matija iz Čateža 2 kroni in gospodičina Marija Koojan iz Kranja 1 krono. — Da je Jajčičeva posadka za roe piškova daroval narodnjak iz Malega Lošinja 2 kroni. — Nekateri pevci „Danice“ nabrali med prepriom radi stare akatije 2 kroni. — Ivan Turk iz Prema doposlal 3 krono, katere so darovali gg.: Ivan Turk, Iv. Ambrožič, Franjo Kralj, Lovro Apelj in N. Poljšak.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Groti nabral je gosp. Ivan Treven v družbeni krčmi v Rojanu med bataljonom čevljarjev 2 gl. 8 nov, in da bi piranski fakinaži polenovka teknila, podaril je gosp. Iv. Treven še 50 nvč.

Plesno vaje pri Tržaškem Sokolu prično jutri dne 28. t. m. Vršile se bodo vsako nedeljo in praznik od 8 ure zvečer nadalje. Člani, kateri želé kacega nečlana, gospoda ali gospico, vpeljati k plesnim vajam, zglasnaj se prihodnji četrtek, petek in soboto od 9—10 ure predpoludne in v nedeljo od 9—12 ure v društveni telovadnici, kjer dobé izkaznice za dotične nečlane. Nečlanom brez izkaznice ni dovoljen nastop.

Občni zbor Slovenskega pevskega društva se bode vršil v ponedeljek ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer v prostorih „Del. podp. društva“. — Gospodje odborniki se opozarjajo še posebe,

za bode jutri ob 4 $\frac{1}{2}$ uri popoldne zadnja odborova seja.

„Tržaškemu Sokolu“ so darovali pri vselem sestanku v telovadnici za nabavo telovadnega orodja: Besednjak Ivan 40 nvč. Samec Matija 50 nvč., Jajčič Ivan Ivanov 50 nvč., Hrovatin 10 nvč., Milavec 50 nvč., Levčar Ivan 50 nvč., Primožič 10 nvč., Benčina 10 nvč., Andrejčič 10 nvč., Goriup Andrej 20 nvč., Durnik Franjo 10 nvč., Zoren 35 nvč., Trampuš 10 nvč., Vodopivec 45 nvč., Milavec Josip 10 nvč., Milavec Jakob 35 nvč., Milavec Marija 20 nvč., Milavec Jakob 20 nvč., Zoren F. 16., Hrvatin M. 30 nvč., Primožič F. 10 nvč., Andrejčič F. 40 nvč., Nehrony 10 nvč., Vlah 10 nvč., Knific 10 nvč.. V isti namen so darovali nekateri telovadci v gostilni pri Boletu 1 krono. Gospod Jajčič je daroval 1 krono.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu vabi na redni občni zbor, ki bode jutri dne 28. oktobra t. l. ob 11. uri predpoludne v prostorih otroškega vrta sv. Cirila in Metoda v Rojanu. — Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamezni predlogi. 5. Vpisovanje novih udov. 6. Volitev odbora. — K obilni udeležbi ujudno vabi O d b o r.

Iz sv. Križa. Dré 24. t. m. je umrl v sv. Križu hšt. 129. 66letni kmet in posestnik Jakob Sedmak. Dotičnik bolehal je vse poletje, poslednji teden pa je takó oslabil, da je moral ostati v postelji. Domačini so pripravili vse za spodoben pogreb, kar glej, prideta drugi dan okr. zdravnik s Proseka g. Suša in kapovila kriški Jakob Košuta s zaprtim mrtvaškim vozom (furgonom) in bolniškimi postrežniki iz Trsta. G. dr. Suša je mrliča postropil s karbolno vodo, češ, da je umrl za kužno o, (P) nevarno (PP) boleznijo, in za to ne sme dopustiti, da ga pokopljejo domačini. Tudi v cerkev niso smeli nesti mrliča. Ko so ga pripeljali na pokopališče, pa domačini niso hoteli zakopati pokojnika, izjavljajoč: „Mi smo pripravili vse za spodoben, krščanski pogreb, vi pa ste nam to zabranili, prinesli ste mrliča sem, sedaj ga pa tudi pokopajte!“ Med splošnim vriščem in žvižganjem na dr. Sušo in kapovilo Košuto, morali so postrežniki zaviti jamo. — Sedaj vprašamo: Zakaj gosp. zdravnik ni hotel povedati, kakšna je tista nevarna (!), kužna (!!) bolezen, ki je pobrala Sedmaka, kateri je vendar hiral več mesecev? Zakaj se žali verški čut ljudstva s tem, da niso dopustili nesti mrliča v cerkev? Mislimo, da je dolžnost vsakega zdravnika, ki je konstatoval kužno bolezen, da opozori in pouči ljudstvo; nikakor pa ne sme delati tako tajinstveno, kakor g. dr. Suša in kapovila. Torej: Na dan s resnico! Kaj je na stvari?!

Ogenj. Minoli četrtek se je po naključju prevrnila petroljeva svetiljka v prodajalnici lončene posode in košaric v ulici Nuova hšt. 28. Goreči petrolej se je razlil po podu in h kratki bila je vsa prodajalnica v plamenu. Priteživi gasilci so se trudili nad 1 uro, dokler se jim ni posrečilo zadušiti ogenj. Škode je okoli 1500 gl.; prodajalnica s vsem blagom je bila zavarovana.

O čem se v Dalmaciji ne sme misliti in govoriti. Zaderski „Narodni List“ prinesel je te dni to-le zanimivo vest: Nedavno odprli so v Preku na otoku Ugljanu pri Zadru „Hrvatsko selsko čitalnico“. K slovesnemu odprtju je bil povabljen tudi drž. poslanec Biankini, da izusti slavnosti primeren govor, v katerem naj bi raztolmačil društvu koristi čitalnice za splošno omiko. Biankini je pričel govoriti o vaostranski prosveti kmetkega ljudstva — a vladin zastopnik mu ni dovolil govoriti o tem; govornik je omenil, kakó naj Hrvatje čuvajo in gojijo svoj materini jezik, — poverjenik ga pretrga; Biankini hoče govoriti o tem, kako bi se iz čitalnice razvila misel o kmetaki hranilnici, da se narod reši velikih obresti za ptuj denar in da mora v smislu zakona in v svojem lastnem interesu gledati na to, da se odcepi od zaderske občine, v kateri zastopa jeden sam zastopnik 7000 otočanov — vladni zastopnik povzdigne svoj glas proti temu; Biankini odgovarja, da to meri na materijalno korist ljudstva kar stoji tudi v družbenem pravilniku, — poverjenik protestuje; Biankini trdi, da je Zaderska občina odtujena narodu — poverjenik ga pokara za to; Biankini o klauzuri — poverjenik ne da; Biankini o flikseri in o tem, kakó bi se moral narod braniti proti njej — poverjenik ne dopušča govoriti niti o flikseri;

Biankini razlaga poslušalcem nekaj iz hrvatske zgodovine — poverjenik zabranjuje. — Na to vpraša Biankini poverjenika: „Pa o čem nam je torej dopuščeno govoriti? Obstoje-li še državni temeljni zakoni o svobodi misli in govora?“ — Ta govor posl. Biankinija je ponatisnil „Narodni List“, a kljub temu, da je bil okrašen s tolikimi ugovarjanji vladinega poverjenika, zaplenila ga je zaderska cenzura na nič manj ne več, nego na dvanajstih mestih. Gornji podatki so posneti po drugem izdanju dotične številke „Narodnega Lista“.

Utopljen otrok. Včeraj popoldne igral se je 10letni Ivan Cibran, sin branjevke, stanujoče v ulici Fontana hšt. 3, na novem pomolu za lópo, v kateri se prodajajo ribe. Deček je po naključju padel v morje in utonil, kajti v kritičnem trenutku baš ni bilo nikogar blizu, ki bi mu mogel pomoči. Nesrečo videla je 11 letna deklica Polona Soré, ki je prihitela jokaje v lópo povedat kaj se je zgodilo. Dva ribiča sta izvlekla truplo iz blata, kajti deček se je potopil baš tam, kjer se izliva kanal v morje. Pritežva sodnijsko-zdravniška komisija na lice mesta, prepustila je truplo žalostni materi.

Sodnijsko. Včeraj je dobil 36letni bivši sluga na magistratu Anton Murlo zaradi tatvine tri mesece ječe. Murlo je bil polahko nakradil 38 kg. čistega papirja po magistratnih pisarnah in prodal papir mesarju Biehu po 8 nvč. kilogram. — 22letni mehanik Robert Wittmann iz Trsta je bil obsojen na 20 gl. globe, ker se je dne 1. maja t. l. uprl policijskim organom, ki so po ulici Giulia v spredu prišedim delavcem ukazali, da se razdelijo. Wittmann je hotel po vsej sili nadaljevati svojo pot po ulici Giulia, češ, da ima opravila v tej ulici, temu pa sta ugovarjala pri raspravi polic. kancelist g. Krainer in agent g. Pirc.

Policijsko. Minolo noč je ukradel neznan tat iz veže hiše št. 18. v ulici Fabio Severo kolo (bicikl), vredno 160 gl. Lastnik kolesa, g. Ivan Štrukelj, prijavil je škodo policijskemu komisarijatu v ulici Scussa. — Včeraj sju-traj so zaprli 18letnega zidarskega vajenca Januvarija P. iz Pirana, stanujočega v ulici Cattedrale hšt. 8, ker je ukradel Andreju Petroniju bakren kotel vreden 2 gl. Vrli mladenič je menda hotel poslati kotel svojim tovarišem v Piran, da si skuhajo polenovko, ka-li? — Polic. oficijal g. Tiz je zapri včeraj 20 letnega mornarja Viljelma Buranella iz Rovinja in 28 letnega Karla Bezka iz Trsta, — oba se stoječa pod posebnim nadzorom policije — ker sta se utihotapila s še zaprtim Josipom Sušmelem na rane parnike, da bi kaj ukradli. Buranello in Sušmel sta bila še izgnana iz Trsta.

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. (Poslanska zbornica). Minister notranjih stvari markis Bacquehem je danes odgovoril na interpelaciji poslanca Kluna in Spinčića. Pojasnjeval je dogodek v Kopru in Piranu, potem je izjavil, da župan v Piranu ni imel pravice občeati v imenu oblasti, da se zopet obesi italijanska tabla, kajti v to ga ni pooblastil ni komisar Hochegger ni nobeden drugi. Vladi ni bil namen, da bi s svojo naredbo žalila narodni čut Italijanov. Sedaj je dolžnost vlade, da oboja in vduši izgreda ter je vkrenila vse potrebno, da se čuva javni red. Minister se nadeja, da se prebivalstvo Istre vzdrži daljnjih izgredov in zagotavlja, da se je vlada stalno odločila varovati ugled svoje lastne avtoritete. — Z odgovorom baje niso zadovoljni niti Italijani niti Slovenci. Glasi se, da posl. Klun nameruje predložiti novo interpelacijo.

Rim 27. Poslanec Imbriani odposlal je predsedništvu italijanske poslanske komore interpelacijo o dogodkih v Istri.

Peterburg 27. Sinočni zdravniški buletin pravi, da je cesar med dnevom imel dober tek, bil je pa nekoliko slaboten. V ostalem je stanje nespremenjeno.

Pariz 26. „Temps“ javlja iz Peterburga, da je car Aleksander odvažal cesarjeviču obljubo, da bode poslednji kot car v vseh važnih političkih vprašanjih poslušal na svet Velikega kneza Mihajla, državnega svetovalca Bungeja in predsednika svetega Sinoda, Pobédonosceva.

London 26. „Bureau Reuter“ javlja iz Yokohame: Danes semkaj došlo poročilo trdi, da je bila včeraj bitka severno reke Yalu. Japonci so napadli in rasgnali 3500 mōž močno kitajsko četo.

London 27. Listi javljajo iz Widžu-a, da je japonski general Nodzu pričel že minolo sredo prevažati svojo vojsko preko reke Yalu. Bitka je trajala 10 ur. Japonci so razrušili utrdbé. 200 Kitajcev je padlo, koliko jih je ranjenih, ne zna se še. Japonci so zgubili 5 častnikov in 90 mōž. Japonski maršal Yamagata se je pripravil na prihodnjo veliko bitko.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6 27-6 32, za spomlad 6 75-6 76 Koruza za oktober 6 45 do 6 50. Oves za spomlad 6 02-6 03. Riž nova 5 37-5 39.
Pšenica nova od 78 kil. f. 6 50-6 55, od 79 kil. f. 6 55-6 60, od 80 kil. f. 6 60-6 65, od 81 kil. f. 6 65-6 70, od 82 kil. f. 6 70-6 75.
Ječmen 6 35-6 40; prosa 5 70-5 90.
Pšenica: Slabo ponudbe, popraševanje neznatno. Prodalo se je 10.000 met. stot. 2/3, nov ceneje. Vreme: oblačno.
Praga. Nerafinirani sladkor za oktober f. 13 40 decembar f. 13 42, vedno deževno vreme.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 29 75. Novembra-mare f. 29 50-29 75. Concassé za november-mare 30—do 30 50. Četvrti za november 31 25. V glavah (sodih) za polovico oktobra 32 1/2, za konec oktobra 31 1/2.
Havre. Kava Santos good average za oktober 85 50, za februar 79 50 mirno.
Hamburg. Santos good average za oktober 70 75, decembar 67 25, marec 63 25 boljše.
Novi York 26. Rdeča zimska pšenica se je podražila v tem tednu od 55 1/2, ets, na 56 1/2; koruza od 55 na 57 1/2, ets, bushel.

Dunajska borza 27. oktobra 1894

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99 35	99 25
v srebru	99 25	99 30
Avstrijska renta v zlatu	123 65	123 60
v kronah	98 15	98 25
Kreditne skelje	375 40	373 40
London 10 Lat.	124 30	121 35
Napoleoni	9 90 1/2	9 91
100 mark	61 02 1/2	61 05
100 italj. lir	45 85	45 70

Tržne cene.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

	Cena od for.	do for.
Fitol: Koks	100 K.	12 50 12 75
Mandeloni svetlorudeči	11.—	11 25
temnorudeči	10.—	10 25
kanarček	—	—
bohinski	10 25	10 50
beli veliki	—	—
mali	10 25	10 50
zeleni, dolgi	—	—
okrogli	—	—
mešani, hrvaški	7 75	—
štajerski	—	—
Maslo fino štajersko	88.—	94.—
Ječmen št. 10	9 25	9 50
9	9 75	10.—
8	11 25	11 50
Solja kranjsko	5 50	—
Bepa	5 25	—
Krompir, štajerski	2 60	2 80
Proso, kranjsko	8.—	8 25
Leča, kranjska	10.—	—
Speh ogerski	52.—	54.—
Mast ogerska	56.—	58.—
Kava Mocca	100 K.	194.— 198.—
Ceylon Plant. fina	182.—	184.—
Perl	189.—	191.—
Java Malang	163.—	165.—
Portorico	178.—	180.—
Guatemala	159.—	161.—
San Domingo	156.—	158.—
Malabar Plant.	172.—	174.—
native	—	—
Laguayra Plant.	170.—	172.—
native	—	—
Santos najfiniji	151.—	153.—
srednje fini	148.—	149.—
srednji	144.—	146.—
ordinar	131.—	133.—
Rio oprani	—	—
najfiniji	147.—	149.—
srednji	141.—	143.—
Sladkor Centrifugal I. vrste	100 K.	30.— 30 25
Concassé	30 50	31 25
v glavah	—	—
razkosani	32.—	32 25
Riž italijanski fini	100 K.	19.— 19 50
srednji	18 50	18 75
Japan fini AAA	17 50	17 75
srednji	15 75	16.—
Raugoon extra	13 25	—
I.	12 50	—
II.	9.—	—
Petroleji ruski v sodih	18 55	—
v zabojih od 29 kil.	5 80	—
Olje italijansko najfinije	100 K.	66.— 67.—
srednje fino	58.—	58.—
bombažno, amerik.	38.—	40.—
dalmatinsko	35.—	36.—
Limon Mesinski zaboj	6.—	8.—
Pomarandje	—	—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	—
Bari	60.—	62.—
Finjoli	84.—	88.—
Rešči Dalmatinski	7 25	7 75
Pulješki	8.—	8 25
Smokve Pulješka	14.—	—
Grško v venic	11 50	12.—
Sutarina	30.—	40.—
Vamperli	23.—	24.—
Črno	30.—	30.—
Polenovke srednje velikosti	36.—	—
velike	36.—	—
male	42.—	—
nove	36.—	—
Slaniki v velikih sodih	13.—	14.—

Kava. V poslednjih 14 dneh ostal je tukajšnji položaj nespremenjen. Ta položaj orišemo na kratkem: Malo naročil valed tega, ker se pričakuje nižje cene, ko v teku treh tednov prispeje zopet parniki iz Brazilije, ki dovedajo ceneje nakupljeno blago. Kar pa se dostaja položaja v Braziliji, so cene zares tekom jednega meseca vedno padale, toda tekom poslednjih dni so se cene ne samo vstavile, ampak celo nekoliko zboljšale. — Na skladišču imamo 86.120 m. st. raznih vrst, med temi 27.000 m. st. Santosa in 14.500 Riž.
Sladkor. V poslednjem poročilu smo že dokazali, da sedanje cene nikakor ne morejo pasti še nižje, ampak da je verjetno in neizogibno, da se zboljšajo. V tem imamo res že zabeležiti stalnejši položaj in četudi majhno, a vendar obstoječe pobojšanje cen za 1/2 gld. Mi ne dvomimo, da se menda kar nanagroma pojavi velik preobrat; ne dvomimo, da so to zgodi.
Riž. Italijanske nove vrsti prihajajo že v velikih množinah; cene držijo se valed velikoga, vedno rastočega kurza precej visoko. Popraševanje je še omejeno, vrsti so lopi.
Olje. Ker so cene v Ameriki izdatno padle, vpliva jo to na naše skladišče ameriških, dalmatinskih in grških vrst, ki so danes mlačne in za 1 do 2 gld. ceneje, kakor smo jih bili zabeležili v po-

slednjem poročilu. — Italijansko, nerafinovano maslo so nespremenjene; prav fine vrsti pa so jako stalne iz že znanih vzrokov.
Južno sadje. Limoni in pomaranče imajo malo prometa, ker so nepopolnje vrste. — Roliči so nespremenjeni. — Smokve, dobro blago, stalne. — Lešniki za 50 nvd, dražji. — Mandlji vedno jako mlačni. — Navadne cibibe so letos kaj nepopoljne in jim utegnejo cene pasti. — Sultanine nespremenjene, brez posebnega prometa. Cene vamperlom rastejo.
Domači pridelki. Ker je izvoz na Francosko in v Italijo še vedno velik in ker iz Štajerske prihaja vedno še malo blaga, so cene za sedaj še vedno jako visoke, posebno zanimanje je za „prepelčarja“ (koks). Mandolini in zelenega je jako malo na trgu in zaradi tega so se podražile cene teh vrstij.
Zelje. Ker je južno vreme, valed tega je popraševanje neznatno.
Krompir ima jako živahen promet, cene pa ostanejo do prvega mraza jako niske.
Kranjska leča je popolnoma zanemarjena; prav belo proso se še precej lavaša, navadno proso pa je zanemarjeno. — Konoplja je valed grško konkurence vedno brez popraševanja. „M. T.“

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Konec minolega in početkom tega tedna se je pšenica podražila po malem za okolo 30 nvd. na kvintal in nekateri mlini podražili so svoj izdelek za okolo 25. nvd na kvintal. Ta okolnost je blagodejno vplivala na tržišče, kajti provročila je nekoliko kupčije. O zaključku pa pričenjajo cene zopet padati in trg se je vrnil v prejšnjo svojo mlačnost. Izmed raznih kupčij beležimo izdatno prodajo, ki jo je izvršil mlin v Kranju: 25 vagonov svoje št. 7 po povprečno 6 gld. — Manj važne prodaje so obavili tukajšnji in nekateri ogerski mlini. Ogerski izdelek se je prodal povprečno po teh-le cenah: št. 0 po for. 12 do 12 40; št. 1 od for. od 11 25 do 11 60; št. 2 od for. 10 70 do 11; št. 3 od for. 10 do 10 50; št. 4 od for. 9 80 do 10, kakor je bila že dotična vrst.
Otrobi. Mlin „Wals“ zahteva for. 3 30 loco Pošta, ali for. 4 20 loco železnica Trst. „Economovi“ so po for. 4 10, levantinski po for. 3 50 do 4, kakor je že vrst, toda kupčija je omejena.
Drobni otrobi. Prodala se je skoraj vsa tukajšnja zloga levantinskih po for. 3 70 do 4, kakoršna je že bila vrst in pa množina kupljonega blaga. „Econom“ je prodal svoje po for. 4 15 kvintal z vredo vred. Tržišče se je zaključilo jako stalno.
Goved. Od 18. do 24. t. m. prodalo se je v Trstu 451 volov in 84 krav klavne živine in sicer — volov iz Kranjske, 205 iz Hrvaške, — iz Istre, 242 iz Dalmacije in 4 domači. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. — do —; voli iz Hrvaške po f. 43.— do 44.—; iz Istre po f. — do —; iz Dalmacije po f. 43.— do 44.— in domači po f. 45.— do 46.—; domače krave po f. 44.— do 45.— in krave iz Italije po f. — do — — kvintal mrtve vage.
Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3 50, II vr. po f. 2 60, slama I. vr. po f. 2 75, in II. vr. po f. 2 05 kvintal.
Surovo maslo, jaja in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 88 do 90 nvd., v part. od 30 do 50 kg. po 86 do 88 nvd., furiansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 98 nvd. do f. 1.— in v part. od 30 do 50 kg. po 96 nvd. do 98 nvd. kilogram. Tolminko surovo maslo I. vrsti po f. 1 04 do 1 06 kilogram.
Jaja na debelo po f. 3 20 do 3 50 sto komadov.
Kokoši po 1 gld. do 1 30 komad, piščeta po f. 1.— do f. 1 50 par.
Krompir, navadni, na debelo po 2 50 do 3 10 kvintal. „R. M.“

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna Ivana Trevna v ulici Madonina št. 2, z uходом tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Ogled I. kakovosti karbonina, kok. drva na metre itd. Naročbe se spremljejo tudi z dopisnicjo. 2-52

Bratje Ribarić, izdelovatelji oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: **via Fondare št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2**, z uходом tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Ogled I. kakovosti karbonina, kok. drva na metre itd. Naročbe se spremljejo tudi z dopisnicjo. 2-52

Črno, modra frankinja po 40, II. vrste po 32, belo rebulja po 36, risling po 40 in sladki prosekar po 48 kr. liter. — Družinam, od 5 litrov naprej, 4 kr. ceneje. Tudi prav domača kuhinja je na razpolago.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO
vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno
prodajalnico jestvin
(v ulici Belvedere št. 3)
pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo
društveno krčmo v Rojanu
(poprej Pertotova)
10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se tučijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in mrlzimi jedili. Priporoča tudi svojo
mesnico
v Rojanu (poprej Pertotova)
kjer se prodaja goveje in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu občinstvu in udom.
Novi člani
se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtak od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od 9-10 ure predp. 104-5

Podpisani je kupil „en block“ od slučajno mase trgovino
M. MILIC
na voglu Piazza Gadola in Via Nuova 27, ter naznanja p. n. občinstvu, da dočim je storil potrebno preskrbeti trgovino z novim blagom, prodaja dosedanje blago po
najnižji razprodajalni ceni.
Priporočajo se slav. slovenskemu občinstvu za mnogobrojno obiskovanje bečli
Josip Rebech.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
(registrovana zadruga z omejenim poročtvom)
Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.
Daje posojila na menjice in intabulacije proti 3/4 obrestim, na zastavo srečk in vrednostnih papirjev pa proti 5/4 obrestim. Od hranilnih ulog plačuje po 4/4 obresti.
Uradni dnevi so:
Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sveda izvzemli nedelje in praznike. Isplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtak od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadrugni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter znaša vsaki delež 10 gld. 1-96

Zaloga piva
pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec
in 156
zaloga kisle vode Mattoni's Giesshabler
pri
A. DEJAKU, junior,
v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant.

Jak. Klemenc TRST
Via S. Antonio št. 1.
priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu
novo prispelo blago za moške in ženske obleke, volnene robe in pietone zavratnike, spodnje kitje plene in iz štofa, ogrinjala iz flanel, barhent beli, sivi in raznobarni, maje, spodnje hlače iz volne in kotonine, nogovico volnene in iz kotonine, rokavice, flanel za obleke, srajce bele in v raznih barvah, ovratnike, zapetnice, židane zavratnike za moške, dežnike, židane robe, čopice, volnene komaše, volno za nogovico, košuhovino in mufo, kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ročnih delih v solah po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Registraj. vipavska vinarska zadruga
v zvezi z istrsko vinarsko zadrugo, je odprla dne 14. t. mj. svojo pivnico na Bregu hit. I v Ljubljani, kjer se bodo točila prava po ceni pristna lanska in letošnja vipavska in istrska vina. — Skladišče tega vina je v Šiški, kjer se bodo oddajalo na debelo. Naročila za vsako množino sprejmo go tiličar obeh zadrug G. Peter Krebelj, kateri tudi posreduje direktno razpošiljanje vina po uzoreh vsem kupcem. — Kdor pride v bilo Ljubljano, naj ne zamudi obiskovati to gostilno, kjer bodo gotovo dobro postreženi.

Tvornica glasovirjev Henrik Bremitz

v Trstu, Via Nuova št. 13
pijaninov amerik. sistema
garantirani novi od 170 gld. naprej. Prodajejo se tudi na mesečne obroke
isplačljive v treh letih ter dajejo v najem od 3 gld. na mesec naprej.

SVOJO VELIKO ZALOGO
olja iz oliv
priporoča 8-52
Enrico gm. Carlo Gortan
via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilsen)

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ is Antverpena direktno v
New York & Philadelphia
koncesijonovana érta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 40-1
„Red Star Linie“
na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri
Josip-u Strasser-u
Stadt-Bureau & commercielier Correspondent der k. k. Oesterr. Staatsbahnen in Innsbruck.

2 zlati 13 srebrnih kolonj. 9 častnih in priznanih diplom.

Kwizdina restitucijska tekočina
c. in k. priv. pralna voda za konje.
Cena steklenici avstr. velj. gld. 1.40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepčilo pred težkim delom in po težkih delih, proti poditvam, izvinjajem, otrplosti kit itd. ter daje konjem dosežno moč za brzo tekanje.
GLAVNA ZALOGA:
Fran Iv. Kwizda
c. in k. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalažnik, Okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogrske.
Paziti je na zgornjo varstveno znamko in za hčevati jo izrecno: II.
Kwizdina restitucijska tekočina.

I., Singerstrasse 15, Dunaj. **J. PSERHOFFERJA** lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“.
Kričistiine kroglice, prej imenovane **univerzalne kroglice**
zaslužijo to ime po vsej pravici, kajti v resnici je mnogo boleznij, pri katerih se te kroglice pokazale svoj izvrsten učinek.
Za več desetletij so te kroglice povsod razširjene in malo družin utegne se najti, v katerih bi pogrešali malo zalogo tega izvrstnega domačega sredstva.
Vsi zdravniki so priporočali in priporočajo te kroglice kot domače sredstvo, posebno pa proti boleznim po slabi prebavi in zabasanju.
Te kroglice stanejo: **1 škatljica z 15 kroglicami 21 nvd., jeden zavitek 6 škatljice 1 gld. 5 nvd.,** pri nifrancovani pošiljavi **1 gld. 10 nvd.** — Ako se denar naprej pošlje, in stane: **1 zavitek kroglic 1 gld. 25 nvd., 2 zavitka 2 gld. 30 nvd., 3 zavitki 3 gld. 35 nvd., 4 zavitki 4 gld. 40 nvd., 5 zavitkov 5 gld. 20 nvd., 10 zavitkov 9 gld. 20 nvd.** (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).
Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Psenhoferjeve kričistiine kroglice“** in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Psenhofer** v rdečih pisnih, katerega je videti na navodilu za porabo.
Balzam za ozeblino J. Psenhoferja, 1 posodica 40 nvd., vrsto postojne 65 nvd.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nvd.
Amerik. mazilo za trganje, 1 posodica 1 gld. 20 nvd., 1 škatljica 50 nvd., post. prosto 75 nvd.
Prah proti potanju nog, 1 steklenica 40 nvd., post. prosto 65 nvd.
Balzam za goitanec, 1 steklenica 50 nvd.
Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 nvd.
Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmacevtske specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene; in so na zahtevanje točno in v ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi. — **Razpošiljanja po pošti** vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštnem povzetju.
Pri dopošiljavi denarja po poštni nakaznici stane porto dosti manj kakor po povzetju.